

Oponentský posudek na diplomovou práci Bc. Jitky Hlavačkové

Diplomová práce s názvem „Flebotomové jako vektorů kožní leishmaniózy v Turecku“ v celkovém rozsahu 67 stran je členěna do osmi kapitol: úvod, literární přehled, materiál a metodika, výsledky, diskuse, shrnutí, příloha a citovaná literatura.

Ve dvoustránkovém úvodu autorka stručně představuje studovanou problematiku, její význam v kontextu humánní medicíny, studovaný organismus i geografickou oblast zájmu a především pak vymezuje cíle své práce. Určitou strohost, až heslovitost tohoto úvodu vyvažuje obsažný literární přehled, který následuje. Na čtrnácti stranách autorka nejprve podrobněji rozvádí životní cyklus flebotomů i jimi přenášených leishmanií a nastiňuje koncept specifických a permissivních vektorů. Přestože obrázek vývojového cyklu leishmanií na straně 10, obsažený v každé základní učebnici parazitologie, může být trochu nadpočetný, celkově se dá konstatovat, že se tato pasáž může díky své kompaktnosti a obsažnosti stát určitým referenčním textem například pro bakalářské studenty, uváděné do problematiky, studované v naší laboratoři. Následuje podrobná rešerše historie leishmanióz v Turecku, především kožní formy, jejíž vektorů jsou předmětem této práce, a přehled flebotomů fauny ve vybraných oblastech.

Třetí kapitola, Materiál a metodika, dává dobrou představu o účtyhodné šíři metod, které si autorka v rámci daného tématu osvojila, ať už se jedná o odchyt a zpracování flebotomů v terénu, jejich morfologické určování a statistické zpracování morfologických dat, laboratorní chov flebotomů, molekulárně biologické a biochemické metody, kultivace leishmanií a infekční pokusy s nimi. Této metodologické šíři odpovídá i bohatost výsledků, které jsou podrobně prezentovány ve čtvrté kapitole, diskutovány v kapitole páté a znovu bodově shrnuty v kapitole šesté. Toto shrnutí je velmi příhodné, protože umožňuje čtenáři znovu si ujasnit jednotlivé výstupy práce. Je na zvážení, zda se autorka i v diskusi neměla držet členění textu do jednotlivých podkapitol pro větší přehlednost. Vzhledem k množství diskutovaných výsledků a celkové délce text bez vnitřního členění na podkapitoly na přehlednosti ztrácí a pokud se čtenář chce vrátit ke konkrétní pasáži, je nutné zbytečné hledání a listování.

Přílohou diplomové práce je na prvním místě krátký text, popisující morfologické znaky použité při určování flebotomů, doplněný o dva obrázky. Myslím si, že by celá tato pasáž lépe zapadala do třetí kapitoly, Materiál a metodika. Přílohu dále tvoří anglický abstrakt konferenčního příspěvku a text článku, přijatého k publikaci v *International Journal for Parasitology*, jichž je diplomantka spoluautorkou, takže výsledky, získané v rámci této diplomové práce byly už publikačně zúročeny.

Citovaná literatura obsahuje 80 citací mezinárodních odborných časopisů, sborníků a knih, zvládnutých po formální stránce bez chyby, což oceňuji o to víc, že sám jsem si vědom určitého dluhu v této oblasti při psaní vlastních publikací.

Úkolem oponenta je také upozorňovat na nedostatky a chyby. Po formální stránce jich v této práci není mnoho. Jen velmi nečetné překlepy (str. 46), chybějící čárky (str. 11) a prakticky úplná absence gramatických chyb ukazují na chválihodně pečlivou jazykovou korekturu. Drobná výtka míří ke stylistické stránce textu. Autorka se na několika místech nevyhnula nespisovnostem (str. 46, 56) a trochu lidovějšímu slohu, který sice působí osvěžujícím dojmem, přesto bych v odborném textu volil konzervativnější výrazy.

Otázky:

- 1) Jak si autorka vysvětluje druhově odlišnou skladbu flebotomí fauny v relativně málo vzdálených lokalitách, případně kterým z faktorů zmíněných v diskusi přiřkládá největší váhu?
- 2) Jakou roli autorka přisuzuje druhu *P. syriacus* v přenosu leishmanií ve studovaných lokalitách?
- 3) Čím autorka vysvětluje rozdíly ve složení flebotomí fauny oproti výsledkům tureckých studií?
- 4) Infekční pokusy s přenosem *L. infantum* byly kvůli nedostatečné kapacitě kolonie *P. tobbi* prováděny na jiném permissivním vektoru. Předpokládá autorka nějaké rozdíly ve výsledcích, pokud by byl použit *P. tobbi*?

Bez ohledu na výše zmíněné drobné připomínky považuji posuzovanou diplomovou práci za plně vyhovující, množstvím zvládnutých metod i získaných výsledků vynikající a doporučuji ji k přijetí.

V Praze dne 11.9. 2008

✓
Mgr. Vít Dvořák